

fordeler sig atter saaledes, at Bevillingerne paa de egentlige Udgiftskonti, §§ 11—26, ere nedsatte med 900,000 Kr., medens derimod Udgifterne paa § 27 ere blevne forhøjede med 300,000 Kr.

Da vi nu i dette Øjeblik staa ved Slutningen af en Valgperiode, og da dette Folketing om en føje Stund vil være hensovet, forhaabentlig dog kun for at genopstaa i en ny og endnu fuldkomnere Skikkelse, kunde der være Grund til at kaste et Blik paa den Udvikling, som Finansloven har undergaaet i de to Valgperioder, nu 6 Aar, da det nuværende Flertal har været ledende her i Tinget. Jeg skal gøre det ganske kort. Hovedtrækket er det, at der i de aarlige Bevillinger har været en uafbrudt, med hvert Aar fremadskridende Stigning i Udgifterne. Naar vi tage Udgifterne paa de egentlige Udgiftskonti, det er Finanslovens Paragraffer 11—26 — idet jeg i øvrigt jo ikke behøver at gøre opmærksom paa, hvad der ofte nok er blevet fremhævet, at ogsaa Udgifterne paa § 27 for en stor Del kun er at betragte som rene Udgifter; men i alt Fald formelt opretholde vi jo en Adskillelse mellem denne Paragraf og de øvrige Paragraffer — naar vi altsaa tage Udgifterne paa §§ 11—26, fremvise de 6 Finanslove, som i disse to Valgperioder ere blevne vedtagne her i Folketinget, følgende Beløb: Det første Aar, det er Finansloven for 1896—97, 51,5 Mill., derefter 52,3 Mill., 53,8 Mill., 55,9 Mill., 57,8 Mill. og nu 58,6 Mill. Kr. Dette er det sidste og det største Beløb. Med andre Ord, ved Udgangen af disse 6 Aar ere altsaa de paa Finansloven bevilgede her omtalte Udgifter blevne med et rundt Tal 7 Mill. Kr. større, end de vare ved Periodens Begyndelse. Samtidig med, at de egentlige regulære Udgifter saaledes som Helhed have været stigende, og ere stegne meget betydeligt, er det tillige et Kendetegn for de Finanslove, som i disse 6 Aar have forladt Folketinget, at de militære Udgifter have været i Synken. Naar vi ville opgøre nøjagtig, hvor store de militære Udgifter ere, maa vi se ikke alene paa Udgifterne under Krigsministeriet og Marineministeriet. Vi maa ogsaa tage de Udgifter med, som opføres paa de civile Ministeriers, Udgifter til Indkvarteringsvæsen og Udskrivningsvæsen, de Lønningsforhøjelser, som findes opførte under Finansministeriet, og endelig Pensionsbyrden. Det viser sig da, for kun at tage det første og det sidste Aar, at paa Finansloven for 1896—97 blev der i alt i militære Øjemed bevilget et Beløb af 20,080,000 Kr., medens

der paa det nu foreliggende Finanslovsforslag er bevilget omtrent 19,400,000 Kr. Jeg gør her opmærksom paa, at den militære Pensionsbyrde og Udgiften til Invalideforsørgelsen i disse 6 Aar er stegen med omtrent 150,000 Kr., saaledes at Militærudgifterne, bortset fra Pensionsbyrden, altsaa paa det foreliggende Finanslovsforslag udviser omtrent $\frac{3}{4}$ Mill. Kr. mindre, end Tilfældet var paa Finansloven for 6 Aar siden.

Naar vi dernæst gaa til § 27, altsaa Udgiften til Aktiverhvervelser, deriblandt til offentlige Arbejder, saa har der ikke her været nogen regelmæssig Bevægelse, hverken op eller ned. Beløbet har været svingende. Den mindste Sum har været mellem 12 og 13 Mill., den største over 16 Mill. Men naar vi tage hele Udgiftssiden paa Finansloven under et, viser det første Aar, 1896—97, 67,700,000 Kr., og det nu her foreliggende Forslag omtrent 72,100,000 Kr., saaledes at den samlede, bevilgede Udgift nu er mellem 4 og $4\frac{1}{2}$ Mill. Kr. større end den Gang. — Hvad Indtægtssiden angaar, da har den jo for saa vidt mindre Interesse paa Finansloven, idet det kun er et kalkulatorisk Overslag, og det for saa vidt mindre kommer an paa, hvad der er opført i Overslaget, end paa, hvad der faktisk kommer ind. Statsregnskabet har her større Interesse end Finansloven. Men jeg skal dog fremhæve, at hvad der har været Kendetegnet for disse 6 Aar, har været det, at man ikke har været synderlig ængstelig for at lade Finansloven, det samlede Overslag over Indtægter og Udgifter, fremtræde med et Underskud. Af disse 6 Finanslove have de 4 vist et antageligt Underskud, varierende fra omtrent 400,000 Kr. op til 1,800,000 Kr. — Hvad nu angaar det faktiske finansielle Resultat af Statshusholdningen, maa vi vende os til Statsregnskabet. Der kan jeg kun tage de 4 Aar, nemlig fra ultimo Marts 1896 til ultimo Marts 1900, da det sidste Statsregnskab blev opgjort. Der er to Punkter, paa hvilke man her maa hæfte Opmærksomheden. Det er Kassebeholdningen og Statsgælden. Kassebeholdningen — det vil sige den regnskabsmæssige Kassebeholdning — var den 31te Marts 1896 omtrent $26\frac{2}{3}$ Mill., og den var den 31te Marts 1900 under 20 Mill., saaledes at den var gaaet omtrent $6\frac{3}{4}$ Mill. Kr. ned. Statsgælden var til de samme Tider henholdsvis omtrent 199 Mill. og $207\frac{1}{2}$ Mill., saaledes at Statsgælden var stegen omtrent $7\frac{1}{3}$ Mill. Naar vi altsaa lægge Nedgangen i Kassebeholdningen og Stigningen i Stats-